

EXPUNERE DE MOTIVE

la proiectul deciziei președintelui Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații privind regimul de autorizare generală pentru furnizarea rețelelor și a serviciilor de comunicații electronice

Potrivit dispozițiilor art. 4 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 79/2002 privind cadrul general de reglementare a comunicațiilor, aprobată, cu modificări și completări, prin Legea nr. 591/2002, cu modificările și completările ulterioare, orice persoană care intenționează să furnizeze rețele sau servicii de comunicații electronice are obligația să transmită Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații (ANCOM) o notificare, scopul esențial urmărit de lege constând în realizarea unei evidențe oficiale a furnizorilor. Obligația notificării, potrivit legii, revine numai persoanelor care intenționează să furnizeze rețele publice de comunicații electronice sau servicii de comunicații electronice destinate publicului, pe cale de consecință persoanele care intenționează să furnizeze rețele sau servicii de comunicații electronice exclusiv pentru nevoi proprii nu au obligația transmiterii notificării, însă, astfel cum dispune art. 4 alin. (7) teza a II-a din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 79/2002, drepturile și obligațiile prevăzute în autorizația generală li se aplică în mod corespunzător.

Față de cele de mai sus, în cazul în care o persoană intenționează să furnizeze rețele sau servicii de comunicații electronice, astfel cum acestea sunt definite la art. 2 lit. a) și b) din Ordonanța Guvernului nr. 34/2002 privind accesul la rețelele publice de comunicații electronice și la infrastructura asociată, precum și interconectarea acestora, aprobată, cu modificări și completări, prin Legea nr. 527/2002, cu modificările și completările ulterioare, respectiv dacă intenționează să desfășoare activități de instalare, operare, control sau de punere la dispoziția terților a unei rețele de comunicații electronice sau să realizeze transportul semnalelor prin rețelele de comunicații electronice, indiferent dacă această activitate este realizată contra cost sau nu, are obligația să transmită ANCOM o notificare, urmând procedura de autorizare generală pentru furnizarea rețelelor și a serviciilor de comunicații electronice.

Având în vedere atribuțiile ANCOM în ceea ce privește regimul de autorizare generală, în vederea realizării scopului prevăzut de lege, ANCOM a stabilit și a actualizat formularul-tip al notificării, înscris care cuprinde informațiile pe care orice persoană care intenționează să furnizeze rețele sau servicii de comunicații electronice are obligația să le comunice pentru a beneficia de autorizația generală.

Ulterior publicării cadrului de reglementare în comunicații, în anul 2002, în vederea respectării prevederilor legale în vigoare a fost adoptată Decizia președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Comunicații nr. 131/2002 privind regimul de autorizare generală pentru furnizarea rețelelor și a serviciilor de comunicații electronice. Această decizie a fost abrogată de Decizia președintelui Autorității Naționale de Reglementare în

Comunicații nr. 1333/2003 privind regimul de autorizare generală pentru furnizarea rețelelor și a serviciilor de comunicații electronice, act normativ care a fost completat ulterior prin Decizia președintelui Autorității Naționale pentru Reglementare în Comunicații și Tehnologie Informației nr. 258/2008. Cadrul legal de reglementare în comunicații a suferit o serie de modificări și completări, motiv pentru care, la data elaborării prezentei expuneri de motive cadrul actual al autorizării generale răspunde doar în parte realităților legislative și tehnice din domeniu, prin prisma evoluției tehnologiilor. Pentru aceste motive, ANCOM apreciază necesară adoptarea unui proiect de decizie care să urmărească consolidarea, actualizarea și/sau revizuirea regimului de autorizare generală.

Proiectul de act normativ are drept scop crearea cadrului necesar manifestării concurenței în domeniul comunicațiilor electronice, prin stabilirea procedurii de autorizare a persoanelor care intenționează să furnizeze rețele sau servicii de comunicații electronice, precum și a drepturilor și obligațiilor furnizorilor de rețele și servicii de comunicații electronice, în temeiul prevederilor art. 4 alin. (3) și ale art. 5 alin. (1) și (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 79/2002.

Prin revizuirea Deciziei președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Comunicații nr. 1333/2003 se propun noi măsuri, în principal, în vederea eficientizării procedurii de autorizare, iar în subsidiar, se aduc unele clarificări regimului de autorizare generală.

Din punctul de vedere al realităților legislative, potrivit dispozițiilor art. 5 alin. (3) lit. b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 79/2002, revizuirea Deciziei președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Comunicații nr. 1333/2003 este și consecința noilor reglementări adoptate în domeniul comunicațiilor electronice, precum: Legea nr. 506/2004 privind prelucrarea datelor cu caracter personal și protecția vieții private în sectorul comunicațiilor electronice, cu modificările și completările ulterioare, Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 70/2006 privind modificarea și completarea unor acte normative din domeniul comunicațiilor electronice și a serviciilor poștale, aprobată cu modificări și completări, prin Legea nr. 133/2007, Decizia președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Comunicații nr. 144/2006 privind implementarea portabilității numerelor, modificată și completată prin Decizia președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Comunicații și Tehnologiei Informației nr. 3443/2007, Decizia președintelui Autorității Naționale pentru Comunicații nr. 1023/2008 privind realizarea comunicațiilor către Sistemul național unic pentru apeluri de urgență.

De asemenea, au fost avute în vedere modificările legislative din domenii conexe activității ANCOM care privesc, în special, modalitatea de desfășurare a activității comerciale în România, autorizarea și înregistrarea persoanelor fizice, întreprinderilor individuale și întreprinderilor familiale.

În consecință, prin proiectul de decizie supus consultării publice s-a urmărit, în principal, soluționarea următoarelor aspecte:

I. Regimul persoanelor străine

Proiectul de decizie intenționează să reglementeze regimul de autorizare aplicabil persoanelor străine care doresc să furnizeze rețele și servicii de comunicații electronice în România, având în vedere și situația acelor solicitanți care au sediul principal al comerțului în statele membre ale Uniunii Europene sau în Spațiul Economic European, în contextul libertății de a presta servicii și a dreptului de stabilire prevăzute de Tratatul de instituire a Comunității Europene.

Astfel, conform art. 50 alin. (3) din Tratat, *„Fără a aduce atingere prevederilor capitolului privind dreptul de stabilire, persoana care furnizează un serviciu poate, pentru a*

face astfel, să efectueze temporar activitatea sa în statul unde serviciul este furnizat, în aceleași condiții ca cele impuse de acel stat propriilor resortisanți'. Prin urmare, libertatea de a presta servicii a unui furnizor de servicii dintr-un stat membru pe teritoriul unui alt stat membru se aplică doar în ceea ce privește prestarea cu caracter temporar a unor servicii pe teritoriul acestui stat. După cum rezultă din jurisprudența Curții Europene de Justiție, natura temporară a furnizării serviciului trebuie apreciată nu numai în funcție de durata furnizării serviciilor, ci și în funcție de regularitatea, periodicitatea și continuitatea furnizării acestora, motiv pentru care, ANCOM va analiza, de la caz la caz, caracterul temporar al furnizării rețelelor sau/și serviciilor de comunicații electronice de către solicitanții care au sediul principal al comerțului în statele membre ale Uniunii Europene sau în Spațiul Economic European.

În cazul intenției de furnizare a serviciilor în mod stabil și continuu (pe o perioadă nedeterminată) nu se aplică libertatea de a furniza servicii în sensul prevederilor din Tratat. În acest caz (al furnizării serviciilor în mod stabil și continuu), persoanelor dintr-un stat membru li se aplică dreptul de stabilire în alt stat membru, adică dreptul de a furniza servicii pe teritoriul unui alt stat membru, prin intermediul stabilirii secundare – adică al înființării unor sedii secundare, precum filiale, sucursale sau agenții.

În ceea ce privește furnizarea unor servicii în cadrul libertății de a furniza servicii pe teritoriul României, în cadrul procedurii de autorizare generală, solicitanții vor avea obligația de a transmite ANCOM anumite date de contact (adresă și persoană de contact) pentru a ușura comunicarea și a facilita activitățile de monitorizare de către ANCOM a activităților desfășurate, fără a fi necesară înființarea unor sedii secundare în România, precum filiale, sucursale sau agenții.

II. Regimul persoanelor fizice autorizate, întreprinderilor individuale și întreprinderilor familiale

Prin intrarea în vigoare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 44/2008 privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale, a fost abrogată Legea nr. 300/2004 privind autorizarea persoanelor fizice și a asociațiilor familiale care desfășoară activități economice în mod independent, cu modificările și completările ulterioare.

În aceste condiții, prezenta decizie a adaptat procedura de autorizare generală a persoanelor fizice autorizate, întreprinderilor individuale și întreprinderilor familiale, modificând documentele ce atestă înregistrarea și autorizarea acestora, care trebuie depuse în vederea dobândirii calității de furnizor de rețele sau servicii de comunicații electronice. Astfel, potrivit art. 13 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 44/2008, certificatul de înregistrare, atestă atât înregistrarea în registrul comerțului, cât și autorizarea funcționării și luarea în evidență de către autoritatea fiscală.

III. Încetarea dreptului de a furniza rețele sau servicii de comunicații electronice

Ca urmare a dificultăților practice întâmpinate de ANCOM în ceea ce privește obținerea informațiilor necesare stabilirii datei exacte de încetare a dreptului de a furniza rețele sau servicii de comunicații electronice, în afară de cazurile expres prevăzute de legislația actuală de încetare a dreptului de a mai furniza rețele sau servicii de comunicații electronice, au fost reglementate prin proiectul de decizie, noi cazuri de încetare, respectiv, intrarea în faliment a furnizorului, dizolvarea ori încetarea, în orice alt mod, a existenței acestuia, precum și imposibilitatea comunicării, în mod repetat, a documentelor de către ANCOM la adresa indicată de furnizor în notificare.

Astfel, potrivit proiectului de decizie supus consultării publice, dreptul de a furniza rețele sau servicii de comunicații electronice va înceta la data intrării în faliment în condițiile Legii nr. 85/2006 privind procedura insolvenței, cu modificările și completările ulterioare. În aceste condiții, având în vedere prevederile art. 107 alin. (2) din Legea nr. 85/2006, potrivit căreia prin hotărârea judecătorească prin care se decide intrarea în faliment, judecătorul sindic va pronunța dizolvarea debitorului, ridicând dreptul de administrare al acestuia, precum și obligațiile ce derivă din calitatea de furnizor de rețele și/sau servicii de comunicații electronice (plata tarifului de monitorizare în condițiile art. 48¹ și următoarele din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 79/2002), rezultă că de la data declarării dizolvării, administratorii debitorului nu mai pot întreprinde noi operațiuni în numele acestuia, debitorul păstrându-și personalitatea juridică doar pentru operațiunile lichidării. Prin reglementarea propusă se elimină posibilitatea emiterii titlului de creanță pentru plata tarifului de monitorizare după data intrării în faliment a furnizorului în cauză.

IV. Suspendarea dreptului de a furniza rețele sau servicii de comunicații electronice

Prin proiectul de decizie supus consultării publice a fost detaliată procedura suspendării dreptului de a furniza toate sau anumite categorii de rețele sau servicii de comunicații electronice. Astfel, proiectul distinge între două cazuri de suspendare a dreptului de a furniza rețele sau servicii de comunicații electronice, respectiv: în situația aplicării sancțiunii suspendării acestui drept, prin decizie a președintelui ANCOM, precum și suspendarea la cererea furnizorului, în caz de inactivitate temporară.

Pe perioada sancțiunii suspendării dreptului de a furniza rețele sau servicii de comunicații electronice, ce nu poate depăși 6 luni, furnizorul își păstrează, în relația cu ANCOM, precum și cu alte persoane fizice sau juridice, obligațiile prevăzute de autorizația generală și de alte prevederi legale, legate de activitatea de furnizare de rețele sau servicii de comunicații electronice. Sancțiunea suspendării dreptului de a furniza rețele sau servicii de comunicații electronice încetează de drept în situația eliminării cauzelor care au determinat luarea acestei măsuri. În cazul în care, după expirarea perioadei de suspendare, furnizorul nu elimină cauzele care au determinat luarea acestei măsuri, ANCOM va putea dispune retragerea dreptului de a furniza rețele sau servicii de comunicații electronice.

Spre deosebire de ipoteza aplicării sancțiunii suspendării, în cazul suspendării la cerere, drepturile și obligațiile furnizorului de rețele sau/și servicii de comunicații electronice legate de activitatea de furnizare de rețele și servicii de comunicații electronice, cu excepția drepturilor de a utiliza resurse de numerotație, frecvențe radio și resurse tehnice se suspendă pe toată perioada inactivității, atât în relația cu ANCOM, cât și cu alte persoane fizice sau juridice.

Suspendarea la cerere încetează la data reluării activității furnizorului prin transmiterea către ANCOM a unei copii a încheierii judecătorului-delegat sau a hotărârii judecătorești irevocabile, privind reluarea activității furnizorului.

Față de prevederile legale în vigoare acest caz de suspendare atrage după sine încetarea dreptului de utilizare a resurselor limitate acordate furnizorului prin documente de autorizare distincte. Această soluție se impune prin raportare la obligativitatea asigurării unei utilizări efective, raționale și eficiente a resurselor limitate acordate furnizorului, precum și la perioada pentru care ar putea fi stabilită o astfel de măsură, cu atât mai mult cu cât acest lucru se face independent de voința și aprecierea autorității de reglementare care administrează respectivele resurse. Din punctul de vedere al autorității de reglementare orice soluție contrară acestei abordări nu poate fi luată în calcul, caracterul limitat al acestor resurse impunând o astfel de măsură.

V. Condiții tehnice și de compatibilitate electromagnetică impuse rețelelor de comunicații electronice destinate retransmisiei serviciilor de programe audiovizuale și serviciilor de transmisiuni de date și acces la internet

Având în vedere evoluția tehnologiilor de transmisie a conținutului audiovizual prin rețele de comunicații electronice, modificarea structurală și conceptuală a rețelelor de comunicații electronice destinate retransmisiei serviciilor de programe audiovizuale, în sensul introducerii căilor bidirecționale de transmisie și a unor servicii suplimentare multimedia, față de modificările legislative intervenite odată cu publicarea în Monitorul Oficial al României, Partea I, a Legii nr. 333/2009 privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 181/2008 pentru modificarea și completarea Legii audiovizualului nr. 504/2002, autoritatea de reglementare din domeniul comunicațiilor electronice propune adoptarea unor cerințe specifice acestor tipuri de rețele de comunicații electronice.

Condițiile tehnice și de compatibilitate electromagnetică propuse spre adoptare sunt în conformitate cu prevederile standardelor europene, preluate ca standarde românești. Specificațiile tehnice vor fi utilizate atât de către personalul de control al ANCOM, cât și de către proiectanții și operatorii de rețele de comunicații electronice utilizate pentru retransmisia serviciilor de programe audiovizuale și servicii suplimentare multimedia.

Facem precizarea că la data intrării în vigoare a textului de act normativ supus consultării publice încetează aplicabilitatea Ordinului ministrului comunicațiilor și tehnologiei informației nr. 366/2002 privind calitatea rețelelor de distribuție prin cablu pentru semnale de televiziune și radiodifuziune, cu modificările ulterioare.

VI. Prevederi referitoare la utilizarea frecvențelor radio

Frecvențele radio, resursă limitată aflată în proprietatea publică a statului și în administrarea ANCOM, reprezintă unul dintre catalizatorii întregului sector al comunicațiilor electronice, modalitatea de utilizare a acestora de către persoanele autorizate, în condițiile legii, reprezentând pentru autoritatea de reglementare una din principalele preocupări.

Față de cele expuse, având în vedere și desemnarea unor benzi de frecvențe a căror utilizare este liberă (exceptate de la procedura acordării unei licențe de utilizare a frecvențelor radio), reținând și faptul că persoanele care intenționează să furnizeze pentru nevoi proprii rețele și servicii de comunicații electronice nu au obligația transmiterii notificării prevăzute de art. 4 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 79/2002, în vederea clarificării obligațiilor ce revin persoanelor aflate în această situație, ANCOM a introdus, în cadrul autorizației generale, o serie de obligații menite să creeze pârghiile necesare pentru un control eficient al respectării obligațiilor ce revin tuturor persoanelor ce utilizează frecvențele radio, în condițiile legii.

Una dintre principalele probleme identificate în practică de către ANCOM se referă la perturbațiile prejudiciabile generate de stațiile de radiocomunicații (de exemplu, apariția fenomenului de intermodulație) ce utilizează frecvențe radio din benzi pentru care nu este necesară obținerea unei licențe de utilizare a frecvențelor radio. În atare condiții, introducerea prevederilor suplimentare la nivelul autorizației generale este în măsură să acorde autorității de reglementare un plus de eficiență în clarificarea obligațiilor ce pot fi impuse persoanelor care utilizează stații de radiocomunicații ce produc perturbațiile prejudiciabile.

În afara celor expuse, tot în cadrul punctului referitor la utilizarea frecvențelor radio, ANCOM propune o serie de prevederi care să responsabilizeze furnizorii de rețele de comunicații electronice odată cu alegerea amplasamentelor noilor stații de radiocomunicații pe care intenționează să le instaleze.

VII. Protejarea amplasamentelor stațiilor de monitorizare aparținând ANCOM

Având în vedere atribuțiile ANCOM referitoare la administrarea întregului spectru de frecvențe radio, precum și a celor referitoare la monitorizarea frecvențelor radio cu atribuire neguvernamentală, instalarea unor emițătoare de mare putere în proximitatea amplasamentelor stațiilor de monitorizare aparținând ANCOM și care funcționează în benzile de lucru a acestora poate conduce la degradarea performanțelor acestor stații de monitorizare sau chiar la imposibilitatea folosirii acestora. În alegerea amplasamentelor acestor stații de monitorizare s-a căutat îndeplinirea criteriilor recomandate de Uniunea Internațională a Telecomunicațiilor (UIT) privind o anumită încărcare a spectrului electromagnetic, depărtarea de șosele, căi ferate, aeroporturi, heliporturi, transformatoare de putere și linii de înaltă tensiune, zone industriale și alte posibile surse de câmpuri electromagnetice. Neprotejarea amplasamentelor acestor stații de monitorizare ar putea conduce în final la inutilitatea investiției realizate.

VIII. Modificarea Formularului-tip al notificării și a Fișei de descriere a rețelelor și serviciilor

În scopul deținerii unor informații cât mai corecte și complete, ANCOM apreciază că este necesară clasificarea rețelelor și a serviciilor de comunicații electronice în formularul-tip al notificării (anexa nr. 2) în funcție de tipurile efective de rețele sau/și de servicii de comunicații electronice pe care intenționează să le furnizeze solicitantul/furnizorul, cu precizarea că obținerea dreptului de a furniza un anumit tip de rețea de comunicații electronice nu conferă dreptul de a furniza un alt tip de rețea de comunicații electronice și nici dreptul de a furniza servicii de comunicații electronice, iar obținerea dreptului de a furniza un anumit tip de serviciu de comunicații electronice nu conferă furnizorului dreptul de a furniza un alt tip de serviciu de comunicații electronice sau rețele de comunicații electronice ori de a utiliza frecvențe radio, resurse de numerotație sau resurse tehnice, fără parcurgerea procedurilor specifice de obținere a drepturilor de utilizare a acestora. Ca urmare a acestei modificări, toți furnizorii de rețele și servicii de comunicații electronice au obligația de a realiza o nouă notificare până la data de 31 decembrie 2010.

De asemenea, s-a urmărit simplificarea fișei de descriere a rețelelor și serviciilor în sensul creării unui regim flexibil pentru persoanele care intenționează să furnizeze rețele și/sau servicii de comunicații electronice și diminuarea setului de informații solicitate la momentul întocmirii notificării.

În afara celor expuse mai sus, proiectul de decizie privind regimul de autorizare generală pentru furnizarea rețelelor și a serviciilor de comunicații electronice tratează și probleme legate de:

➤ Obligația notificării:

Având în vedere cadrul legal în vigoare în domeniul comunicațiilor electronice, atât la nivel național cât și european, precum și necesitatea asigurării unei interpretări exacte și unitare referitoare la persoanele cărora le incumbă obligația notificării în scopul furnizării rețelelor sau/și serviciilor de comunicații electronice, prin proiectul de decizie sunt identificate în mod expres persoanele cărora le revine obligația notificării, persoanele care nu au această obligație, însă li se aplică drepturile și obligațiile specifice prevăzute de autorizația generală, precum și persoanele care nu fac obiectul regimului de autorizare generală.

➤ **Efectele notificării:**

Prin proiectul de decizie, solicitantul, devenit furnizor, dobândește drepturile și obligațiile specifice prevăzute de autorizația generală pentru tipurile de rețele sau de servicii de comunicații electronice indicate în notificare, de la data prevăzută în cuprinsul formularului tip al notificării, dată indicată de solicitant ca fiind estimativă a începerii activității ori, în cazul în care solicitantul nu a indicat nicio dată estimativă sau a indicat o dată estimativă anterioară datei realizării notificării, acestea vor fi dobândite din momentul realizării notificării. Aceste prevederi sunt necesare în vederea asigurării conformității cu cadrul legal în vigoare în domeniul comunicațiilor electronice, atât la nivel național cât și european, în domeniul autorizării generale. Potrivit prevederilor Deciziei președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Comunicații nr. 1333/2003 solicitantul este considerat furnizor și dobândește drepturile și obligațiile ce decurg din această calitate de la data indicată în formularul tip al notificării, care este dată estimativă a începerii furnizării tipurilor respective de rețele sau de servicii, însă nu mai devreme de 7 zile de la data realizării notificării.

➤ **Retragerea dreptului de a furniza rețele sau servicii de comunicații electronice:**

Atât furnizorii de rețele și/sau de servicii de comunicații electronice autorizați în condițiile prezentului proiect de decizie, cât și persoanele care furnizează exclusiv pentru nevoi proprii rețele și/sau servicii de comunicații electronice, sancționați cu retragerea dreptului nu mai pot dobândi dreptul de a furniza niciun tip de rețea sau de serviciu de comunicații electronice pe o perioadă de 3 ani de la data retragerii dreptului.

➤ **Protecția consumatorului:**

Impunerea în sarcina furnizorilor de servicii de comunicații electronice destinate publicului și a obligațiilor de a pune la dispoziția publicului informații detaliate, clare și actualizate referitoare la prețurile și tarifele aplicabile, precum și condițiile standard de conectare și utilizare a serviciilor oferite.

➤ **Datele statistice:**

Impunerea în sarcina furnizorilor de rețele și/sau de servicii de comunicații electronice a obligației de a transmite periodic ANCOM datele statistice necesare elaborării de rapoarte, studii, analize și alte asemenea documente în domeniul comunicațiilor electronice.